U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Bohuslav Hnízdila a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **D. U.,** zastoupená Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 9. 2011, č. j. 64 Az 2/2009 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 2. 9. 2011, č. j. 64 Az 2/2009 – 26, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 6. 1. 2009, č. j. OAM-875/VL-19-08-2008, kterým nebyla stěžovatelce udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, byl do s. ř. s. zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na

ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatelka v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že do České republiky přijela v roce 2003 za prací, je islámského vyznání a od roku 2005 zde žije s přítelem, který je křesťanského vyznání a pochází z Angoly. S přítelem čeká dítě a pokud by se vrátila do vlasti, rodina by ji nepřijala a příbuzní jí dokonce vyhrožovali zabitím. Rovněž přítel by měl jako černoch v Mongolsku problémy a obtížně by získal zaměstnání. Důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla tedy obava z možného jednání soukromých osob - rodinných příslušníků a snaha o legalizaci pobytu v České republice. Nejvyšší správní soud se již otázkou pronásledování soukromými osobami zabýval v řadě

svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48. V odůvodnění tohoto rozsudku bylo uvedeno, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy z vyhrožování soukromých osob, není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 zákona o azylu. Dále lze poukázat na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, v němž bylo rovněž vysloveno, že má-li žadatel o azyl v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není tato skutečnost bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro aplikaci ust. § 14 zákona o azylu. Stejně tak v rozsudku ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publ. pod č. 1347/2007 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Verbální útoky rodičů vůči žadatelce o azyl, jejichž důvodem byla známost a plánovaný sňatek žadatelky s partnerem jiného náboženského vyznání, nelze pokládat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Za pronásledování či odůvodněný strach z něho by v daných souvislostech mohla být pokládána jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k perzekuci osob pro jejich náboženskou orientaci, popř. k systematickému odmítání poskytovat jednotlivcům ochranu před šikanou vyvolanou netolerancí k jejich náboženskému vyznání.“*

Stěžovatelka namítala, že krajský soud se nezabýval tím, zda její vycestování nebude zásahem do rodinného života, čímž by mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků České republiky. Touto otázkou se krajský soud nemohl zabývat, neboť tato nebyla uplatněna stěžovatelkou v zákonné lhůtě pro podání žaloby.

Stěžovatelka také vytýkala ministerstvu, i krajskému soudu, že mělo posoudit možnost udělení humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud se otázkami udělení humanitárního azylu se již zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudky ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38 a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud uvedl, že na udělení azylu z humanitárního důvodu podle ust. § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Jeho rozhodnutí pak podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se ministerstvo v souvislosti s posouzením splnění podmínek pro udělení azylu z humanitárních důvodů ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu zabývalo rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatelky a přihlédlo i k jejímu věku a zdravotnímu stavu, ale neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Krajský soud se s ohledem na tvrzení stěžovatelky uváděná v průběhu správního řízení a obsah její žaloby ztotožnil s tímto závěrem ministerstva.

Stížní námitkou týkající se zastaralostí podkladů, ze kterých ministerstvo při svém rozhodování vycházelo, se pak Nejvyšší správní soud nemohl ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. zabývat, neboť jí stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla.

Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka namítala, že se krajský soud nezabýval její obavou z pronásledování z důvodu náboženství a poukázala na to, že otázka jejího náboženského vyznání má zásadní vliv na přijatelnost kasační stížnosti. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004 – 36, publ. pod č. 903/2006 Sb. NSS, v němž je uvedeno, že „*Pokud žadatel o udělení azylu tvrdí, že byl v zemi původu (ve Vietnamu) diskriminován pro své katolické vyznání, nicméně neví, co je to Bible, jakožto základní pramen katolické věrouky, a nezná vůbec křesťanské svátky, je jeho tvrzení o diskriminovaném katolíkovi více než nedůvěryhodné. Při nedostatku jiných důkazních prostředků k ověření žadatelova tvrzení nelze pokládat otázky správního orgánu zaměřené na alespoň základní povědomosti o katolickém náboženství za nemístné a odpovědi takto získané za nepoužitelné v řízení.*“ V daném případě ministerstvo prověřovalo pravdivost tvrzení stěžovatelky, že je islámského vyznání, ale ona nebyla schopna odpovědět na základní dotazy ohledně věrouky islámu a její povědomí o tomto náboženském vyznání vykazovalo zásadní nedostatky. Z tohoto důvodu ministerstvo důvodně dospělo k závěru, že toto tvrzení stěžovatelky je nevěrohodné.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky obsažené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelná, a proto ji Nejvyšší správní soud odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2012

JUDr. Eliška
Cihlářová
předsedkyně
senátu